

Moreso: "La universitat no es privatitza"

- El rector de la Pompeu Fabra afirma que a Europa ningú es planteja abandonar el model públic universitari

JORDI CASABELLA / SARA GONZÁLEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 10.02.09

El rector de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), Josep Joan Moreso, va afirmar ahir que la idea dels detractors del procés de Bolonya d'associar la convergència universitària europea amb la mercantilització de l'educació superior i la privatització universitària és "plenament falsa". Moreso va sostenir que cap país europeu s'havia plantejat la possibilitat d'abandonar el model universitari públic perquè "forma part del codi genètic de l'Europa contemporània" durant la seva intervenció a Tribuna Barcelona, el fòrum d'opinió d'EL PERIÓDICO.

El dirigent de la UPF, que exerceix com a president de torn de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques, es va rebel·lar igualment contra els que propaguen l'eslògan que, a partir d'ara, les empreses condicionaran els plans d'estudis i la investigació universitària. "Les universitats a Europa són institucions medievals amb una àmplia tradició d'autonomia. Ningú s'atreveria a condicionar la seva tasca acadèmica. Això només ho han fet històricament els governs autoritaris", va asseverar, taxatiu.

EL FINANÇAMENT

La reivindicació de la supremacia del caràcter públic de la universitat va venir acompanyada de l'exigència que disfruti d'un finançament "estable

i sostenible". Per això va dir que, en el cas de Catalunya, cal que els recursos públics que s'inverteixen en el sistema creixin com a mínim de l'1,1% a l'1,5 % del PIB; que les universitats s'afanyin a dissenyar estratègies per procurar-se un finançament addicional procedent d'antics alumnes, com passa en altres latituds, i que s'arbitrin incentius fiscals perquè la cultura del mecenatge arrel·li en l'educació superior i les universitats puguin rebre nous fons per aquesta via.

Moreso no va descuidar referir-se al taló d'Aquil·les del finançament de les universitats: les beques i ajudes a l'estudi. Atenent la dada que a Espanya es dedica a aquest capítol el 0,008% del PIB, tres vegades menys que a Europa, va afirmar que la política que es du a terme en aquest terreny és "molt insuficient". "Encara avui les persones nascudes en famílies de classe mitjana alta tenen més del doble de probabilitats d'estudiar a la universitat que les de famílies de classe mitjana baixa", va reblar.

L'OBJECTIU

El rector va defensar durant la seva intervenció el principal objectiu de la declaració acordada el 1999 a la universitat italiana de Bolonya per 24 països europeus, a la qual se n'han sumat 21 més: "Generar un sistema únic que permeti la construcció d'un espai universitari europeu (EEES) fàcilment comprensible, comparable i articulat, on la mobilitat sigui la regla i no l'excepció", va dir. "Sembla difícil estar-hi en contra", va afegir.

Es va referir a l'oportunitat que s'obre per a les universitats catalanes de convertir-se en un pol d'atracció per als estudiants europeus que, després d'obtenir un títol de grau, vulguin cursar un màster i va apostar

per una estratègia basada en una oferta trilingüe on el català, el castellà i l'anglès "convisquin en condicions d'harmonia".

Per Moreso "concebre la llengua catalana com els barrots de la nostra presó, és a dir, impedir l'accés al sistema universitari als que no puguin expressar-se en català" és "una estratègia suïcida en el món actual". El més adequat, va insistir, és "concebre la llengua catalana com la porta oberta de casa, a la qual tothom pot accedir".

El rector de la UPF va fer una crida també a preservar "la idea unitària del saber" per evitar que la universitat europea pugui perdre el llegat humanista --"cosa que seria un desastre", va postillar--, i conjurar així el perill que entreveuen els que desconfien del procés de Bolonya.

UN MODEL DOCENT INNOVADOR I UNA RELACIÓ DIFERENT AMB LES EMPRESSES

El conferenciant va recordar que el model docent imperant a les universitats catalanes peca en excés de convertir l'estudiant en "el destinatari passiu de les ensenyances del professor". Moreso es va afanyar a concedir un avantatge a aquest sistema --"tots sabem que 15 minuts d'un bon professor ens estalvien 15 dies de recerca i estudi pel nostre compte"--, però va reclamar que sigui compatible amb aquell que preconitza que l'estudiant, a més d'aprendre coneixements, sàpiga parlar en públic, escriure textos de manera articulada, treballar en equip i coordinar una reunió en anglès.

"Una vegada superades algunes atàviques desconfiances, hem de començar a veure la relació entre la universitat i l'empresa no només des del punt de vista d'allò que una pot obtenir de l'altra, sinó del que es pot construir junts". El rector de la UPF va parlar de la urgència que les universitats contribueixin a la renovació del teixit empresarial, cosa que en el context de crisi econòmica actual cobra especial rellevància. I de la necessitat que es generin patents i es dissenyin programes de postgrau en determinats àmbits que animin els empresaris a reclutar treballadors en possessió del títol de doctorat.